

Resums

Maria Babyonyshev i Stefania Marin

L'adquisició dels clítics pronominals en romanès

En aquest article presentem evidència nova a partir d'experiments de producció elicitada per establir que en romanès els nens no ometen ni clítics d'objecte directe ni d'objecte indirecte en quantitats significatives. Els resultats aportats per als objectes indirectes són especialment significatius perquè, per primera vegada, és possible de demostrar la similitat entre l'adquisició de clítics d'objecte directe i d'objecte indirecte en romanès i, podríem argumentar, en altres llengües que són semblants al romanès en els aspectes rellevants. A més, els nostres resultats poden rebre una explicació natural si suposem que hi ha dues condicions que han de donar-se perquè els nens produeixin clítics. Primer, les gramàtiques infantils no han d'estar constrenyides per cap restricció gramatical pertinent, com ara la Restricció de Verificació Única (Wexler 1998, 2003). Segon, els nens han de ser capaços de produir seqüències de l'allargada requerida per les construccions amb clític.

Paraules clau: adquisició de primeres llengües, llengües romàniques, romanès, clítics acusatius, clítics datius, variació entre llengües.

João Costa i João Loureiro

Morfologia vs. ordre de paraules en l'adquisició de V-a-I

Aquest article presenta un experiment sobre la sensibilitat dels nens a dos fenòmens associats amb el trasllat de V-a-I: la morfologia i l'ordre de paraules. Mostrem que els nens són molt sensibles a la morfologia, però que accepten frases agramaticals en què verb i adverbi apareixen en l'ordre equivocat. Aquests resultats contrasten amb els que mostren com són d'acurats en producció. Proposem una anàlisi per donar compte d'aquesta asimetria i discutim la noció de les dades desencadenants en l'adquisició.

Paraules clau: V-a-I, morfologia, adverbi, portuguès europeu, desencadenant.

Katherine Demuth & Margaret Kehoe

L'adquisició dels grups consonàntics finals de mot en francès

L'estructura de les síl·labes del francès ha estat tema de debat durant molt de temps, sobretot pel que fa a l'estatus de les consonants finals de paraula. Alguns investigadors han suggerit que les consonants finals de mot se sil·labifiquen com a codex, mentre que d'altres han proposat que cons-

titueixen atacs de síl·labes sense nucli. Aquest debat planteja certes preguntes sobre la natura de les representacions sil·làbiques del francès infantil en desenvolupament, tema que ha rebut poca atenció. El present estudi examina produccions de grups consonàntics finals de mot formats per obstructiu i líquida (OL), que han estat el·licitats a nens de 2 anys, i les compara amb l'adquisició de grups OL a principi de mot. També tracta l'adquisició de consonants individuals a final de mot. Tot i que els grups consonàntics finals de mot s'adquireixen més tard que els grups inicials de mot i que les consonants individuals a final de mot, els tipus d'errors són els mateixos, és a dir, les obstructius s'adquireixen més de pressa i es preserven. En alguns casos trobem epèntesi de vocal final, cosa que suggereix la possibilitat que algunes criatures que adquireixen el francès sil·labifiquin les consonants finals de mot com a atacs. L'article acaba amb una discussió de les implicacions interlingüístiques d'aquests resultats i identifica diverses àrees per a la recerca futura.

Paraules clau: adquisició de la fonologia, estructura sil·làbica, grups consonàntics.

Paula Fikkert & Maria João Freitas

L'al·lofonia i l'al·lomorfia guien l'adquisició fonològica: evidència basada en el sistema vocàlic del portuguès europeu

---

L'adquisició de les alternances morfofonològiques ha estat molt poc investigada en la recerca sobre adquisició fonològica (Macken 1995, Bernhardt & Stemberger 1998, Hayes 2004, Kerkhoff 2004). Els models d'aprendibilitat de les alternances fonològiques sovint suposen que la variació al·lofònica és fàcil d'aprendre, perquè normalment es desprèn de la fonologia de la llengua (Peperkamp & Dupoux 2002, Hayes 2004). D'altra banda, aquests models suposen que la variació al·lomòrfica s'adquireix tard, perquè els aprenents de la llengua sovint manifesten uniformitat paradigmàtica a les etapes inicials del desenvolupament. En el nostre estudi de dades longitudinals de 7 nens que adquireixen el portuguès europeu, entre les edats de 0;11 i 3;7, investiguem l'adquisició d'alternances vocàliques i mostrem que les criatures comencen a adquirir-les molt aviat. Concretament, sembla ser que les criatures fins i tot distingeixen la majoria de vocals en contextos de neutralització. Concloem que les criatures adquireixen el sistema fonològic abstracte de les vocals del portuguès europeu molt aviat, precisament a causa de la gran quantitat de variació sistemàtica a l'input. També proporcionem evidència empírica a favor de l'afirmació que els processos fonològics de la llengua ajuden els nens a definir el sistema abstracte de vocals del portuguès europeu.

Paraules clau: alternances vocàliques, adquisició, al·lofonia, portuguès europeu.

Heather Goad & Meaghen Buckley

Estructura prosòdica del francès infantil: evidència a favor del peu mètric

---

A la bibliografia no hi ha acord sobre si el francès té accent i sobre si té projecció de peus mètrics. El desacord sorgeix de l'observació que el francès és estrany en el sentit que el domini d'assignació de l'accent és la frase i no el mot, hi ha accent inicial optatiu a més de l'accent final obligatori i presenta moltes infraccions contra la minimitat del mot. En vista de totes aquestes observacions, aquest article examina els outputs d'una nena que aprèn francès del Quebec, per mirar de determinar els resultats que ha assolit en relació a l'estatus del peu mètric dins la llengua que aprèn. Demostrem que, malgrat el desafiament que els fets de la llengua meta presenten, des dels inicis de la producció els outputs infantils són compatibles amb les opinions més esteses sobre

estructura prosòdica. Tractem temes com ara els efectes de minimitat de les paraules, la distribució de l'allargament final, l'aparició de consonants finals de mot i l'organització del material funcional en l'estructura prosòdica. L'article proporciona també una anàlisi preliminar de l'accentuació del francès que, en la mesura del possible, és consistent amb la visió més generalitzada de l'estructura prosòdica.

Paraules clau: francès, francès del Quebec, adquisició del llenguatge, accent, binarisme del peu, minimitat del mot, truncament, estructura prosòdica.

Cornelia Hamann

Especulacions sobre la sintaxi primerenca: La producció de preguntes de qu- en nens francesos amb desenvolupament normal i amb transtorn específic del llenguatge

---

Aquest article examina la producció espontània (i elicitada) de preguntes en tres nens francesos amb un desenvolupament normal (1;8–2;10) i onze nens francesos amb transtorn específic del llenguatge (3;10–9;1). El francès presenta tres tipus de preguntes de constituents (amb qu- in-situ, amb trasllat de qu- sense inversió i amb trasllat de qu- amb inversió) de complexitat sintàctica variable, que permeten doncs una investigació detallada de la competència sintàctica. Els resultats mostren que els dos grups de nens prefereixen les preguntes de qu- in-situ i que eviten la inversió. Els infinitius són molt rars en totes les preguntes, mentre els subjectes nuls són rars en preguntes amb trasllat de qu- però es donen en preguntes de qu- in-situ en els nens amb desenvolupament normal. Els nens amb transtorn específic del llenguatge no produeixen infinitius a les preguntes de qu-, però permeten els subjectes nuls en tot tipus de preguntes. L'experiment d'elicitació confirma aquesta tendència, encara que els nens amb transtorn específic del llenguatge tenien més dificultats amb el trasllat que els altres. Intentem d'explicar aquests resultats des de la perspectiva de la truncació i suposem que els nens petits eviten el trasllat mitjançant la derivació de preguntes de qu- in-situ amb un element de qu- a la posició de nucli del Sintagma Interrogatiu que estableix una relació de Concordança amb l'element in-situ. És possible que els nens amb transtorn específic del llenguatge estenguin aquesta derivació econòmica a totes les preguntes de qu-.

Paraules clau: preguntes en francès, qu- traslladat, qu- in situ, complexitat sintàctica, infinitius, subjectes nuls, trasllat, econòmic, nens amb desenvolupament normal, nens amb transtorn específic del llenguatge.

Conxita Lleó

Adquisició primerenca del plural nominal en castellà

Aquest article examina el desenvolupament de la formació del plural nominal en castellà per part de dos nens i una nena monolingües i de dos nens bilingües castellà i alemany, des dels inicis de la producció de mots fins cap a l'edat de 2;4 – 3;0, segons la disponibilitat de les dades. Algunes criatures comencen a expressar pluralitat mitjançant una *-e* final (que forma part de l'al·lomorf *-es*), mentre que altres criatures, un dels nens monolingües i els dos bilingües, produeixen la *-s* final del plural des del principi. Aquests resultats estan en correlació amb l'accessibilitat de les codex finals de les peces lèxiques per a cada criatura. D'una banda, aquesta correlació duu a proposar una certa dependència de la morfologia en relació amb la fonologia: només material fonològic accessible pot proveir la morfologia amb els mitjans per expressar les categories morfològiques.

No obstant això, fins i tot en el cas que els mitjans fonològics encara no hagin estat adquirits, la criatura també pot expressar categories morfològiques, que llavors són incompletes, i que sovint són ignorades en anàlisis que no prenen la fonologia en consideració.

Paraules clau: adquisició de la morfologia, adquisició de la fonologia, estructura prosòdica, plural, al·lomorfs, consonants de coda, adquisició monolingüe i bilingüe.

Mihaela Pirvulescu

Les implicacions teòriques de l'omissió de clíctic d'objecte en francès primerenc: producció espontània vs. producció elicitada

---

En aquest article examinem el fenomen de l'omissió de clíctic d'objecte en francès. La recerca anterior presentava resultats contradictoris segons la font de les dades: semblava que en la producció espontània els nens preferien els SDs plens mentre en la producció elicitada optaven per l'omissió. Proposem una metodologia comuna a les dues modalitats d'elicitació de dades per mesurar les omissions i prescindim de la noció d'omissió il·lícita d'objecte. L'anàlisi dels 'contextos de clíctic' proposats demostra que els nens prefereixen l'omissió de tot tipus de material lèxic tant en la producció espontània com en la producció elicitada. A més, mostrem que el comportament infantil és quantitativament diferent del dels adults. Aquestes troballes tenen conseqüències en l'estatus dels objectes nuls en la gramàtica infantil: la gramàtica infantil permet l'elisió opcional de l'objecte sense que sigui recuperable mitjançant un clíctic, per oposició a la gramàtica adulta. Diverses aproximacions teòriques s'avaluen a la llum d'aquests resultats.

Paraules clau: omissió de clíctic d'objecte, francès, producció espontània, producció elicitada.

Pilar Prieto & Marta Bosch Baliarda

El desenvolupament de les codex en català

Aquest article enfoca el desenvolupament de les consonants finals de síl·laba en català. Dades evolutives de quatre nens que adquireixen català (del corpus Serra-Solé de CHILDES) han posat en evidència que les codex apareixen ja amb les primeres produccions de mots. El paper dels factors següents per al desenvolupament de l'adquisició de les codex ha estat analitzat sistemàticament: posició dins del mot, accent, contingut morfològic i composició segmental. L'article presenta evidència empírica a favor de l'estatus privilegiat de les síl·labes mètricament prominents (o nuclis i marges de peus) en la legitimació de les consonants de la coda en català: els resultats mostren que les síl·labes accentuades inclouen codex més aviat que les síl·labes àtones, independentment de la posició dins el mot o del contingut morfològic. Igualment, les posicions finals de mot són privilegiades i les codex en posició final de mot s'adquireixen abans que les que apareixen en posició medial de mot. Els nostres resultats contribueixen també a la discussió sobre el paper potencialment facilitador de la morfologia en l'adquisició fonològica. Mentre Freitas, Miguel & Hub Faria (2001) troben que les marques de plural (expressades per la coda fricativa [-ʃ] final de mot) apareixen aviat en portuguès europeu, Lleó (2003) troba adquisició tardana de les marques de plural (coda fricativa [-s] final de mot) en castellà. Les dades del català, com les del castellà, mostren que les codex morfològiques s'adquireixen relativament tard.

Paraules clau: català, adquisició de la fonologia, adquisició de l'estructura sil·làbica, adquisició de codex.
